

0259**SET -**Total No. of Questions - **47**Total No. of Printed Pages - **5**Regd.
No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Part - III**COMMERCE, Paper - II**
(Telugu Version)**మాదిరి ప్రశ్నాపత్రం**

(విద్యా సంవత్సరం 2021-22 మాత్రమే)

Time : 3 Hours**Max. Marks : 100****పార్ట్ - I (మార్కులు 50)****సెక్షన్ - ఎ****(2×10=20)**

ప్రతి ప్రశ్నకు 40 పంక్తులకు మించకుండా ఏవైనా రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

1. ద్రవ్య మార్కెట్‌కు, మూలధన మార్కెట్‌కు మధ్యగల వ్యత్యాసాలను పేర్కొనండి.
2. స్టాక్ ఎక్స్‌చేజ్ అనగానేమి? దాని విధులను వివరించండి.
3. బ్యాంకుల ప్రాథమిక విధులను వివరించండి.
4. ఎంట్రప్రెన్యూర్ విధులను వివరించండి.
5. నిర్వహణ సూత్రాలను వివరించండి.

సెక్షన్ - బి**(4×5=20)**

ప్రతి ప్రశ్నకు 20 పంక్తులకు మించకుండా ఏవైనా నాలుగు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

6. ప్రాథమిక మార్కెట్‌కు, ద్వితీయ మార్కెట్‌కు మధ్యగల తేడాలను రాయండి.
7. వివిధ రకాల రిటైల్ రుణాలు ఏమిటో సవివరంగా తెలపండి.
8. ఏవైనా ఐదు బీమా సూత్రాలను వివరించండి.
9. బీమా లక్షణాలను తెలపండి.
10. మన రాష్ట్రంలోని ఎస్సీ/ఎస్టీ ఔత్సాహికులకు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందించే ప్రత్యేక చేయూతలు ఏమిటి?
11. ఉత్పత్తిదారులకు టోకు వర్తకుడు అందజేసే సేవలను పేర్కొనండి.
12. అంతర్జాతీయ వర్తకం ఐదు ప్రయోజనాలను వివరించండి.

Turn Over

13. నిర్వహణ లక్షణాలను వివరించండి.
14. POSDCORB అనగానేమి?

సెక్షన్ - సి

(5×2=10)

ప్రతి ప్రశ్నకు 5 పంక్తులకు మించకుండా ఏవైనా ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

15. విత్త మార్కెట్ అనగానేమి?
16. పిలుపు ద్రవ్యం అనగానేమి?
17. లేమ్డక్ అనగా ఎవరు?
18. పొదుపు ఖాతా అనగానేమి?
19. ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ అనగానేమి?
20. బీమా అనగానేమి?
21. నవకల్పన అనగానేమి?
22. వారధి రుణాలు అనగానేమి?
23. టోకు వర్తకం అనగానేమి?
24. వీధి విక్రయదారులు అనగా ఎవరు?
25. సిబ్బందికరణ అనగానేమి?

పార్ట్ - II (మార్కులు 50)

సెక్షన్ - డి

(1×20=20)

సూచన: కింది ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

26. ఆరుష్ మరియు రిషిక్ భాగస్తులు. వారి లాభనష్టాల నిష్పత్తి 3:2. వారి 30.03.2021 నాటి ఆస్తి-అప్పుల పట్టి కింది విధంగా ఉంది.

అప్పులు	మొత్తం రూ.	ఆస్తులు	మొత్తం రూ.
రుణదతాలు	1,50,000	బ్యాంకులో నగదు	2,00,000
చెల్లింపు బిల్లులు	2,00,000	రుణగ్రస్తులు	2,00,000
సాధారణ రిజర్వు	1,00,000	సరుకు	3,00,000
మూలధనం:		ఫర్నిచర్	1,00,000
ఆరుష్	4,00,000	యంత్రాలు	1,00,000
రిషిక్	3,00,000	భూమి, భవనాలు	2,50,000
	11,50,000		11,50,000

వారు అనీష్ ను 1/4 వంతు లాభాలలో వాటాకు గాను భాగస్వామ్యంలో కింది షరతులకు లోబడి చేర్చుకున్నారు.

- (a) అనీష్ నగదు రూపంలో రూ. 2,50,000 మూలధనంగా మరియు 1,00,000 గుడ్ విల్ గా తీసుకురావాలి.
- (b) సరుకు మరియు ఫర్నిచర్ పై తరుగుదల 10%.
- (c) రానిబాకీలపై 5% ను రుణగ్రస్తులపై ఏర్పాటు చేయండి.
- (d) భూమి, భవనాలపై 20% పెరుగుదలను ఏర్పాటుచేయాలి.

అవసరమైన ఆవర్ణా ఖాతాలు తయారుచేసి, కొత్త ఆస్తి-అప్పుల పట్టిని తయారుచేయండి.

సెక్షన్ - ఇ

(1×10=10)

సూచన: కింది వాటిలో ఏదైనా ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

27. గ్రీష్మ ₹ 80,000 విలువ కలిగిన ఆట వస్తువులను వేదాంత్ కు కన్ సైన్ మెంట్ పై పంపింది. గ్రీష్మ ₹ 2,000 బీమాకై చెల్లించింది. వేదాంత్ సరుకు పొందడానికి ₹ 1,000 రవాణా మరియు ₹ 1,500 గిడ్డంగి అద్దె చెల్లించాడు. అతను 80% సరుకును ₹ 75,000 లకు అమ్మాడు.

అవసరమైన ఆవర్ణా ఖాతాలను గ్రీష్మ పుస్తకాలలో నమోదు చేయండి.

28. క్రింద ఇచ్చిన వసూళ్ళు చెల్లింపుల ఖాతా నుండి YMCA స్పోర్ట్స్ క్లబ్ వారి ఆదాయ-వ్యయాల ఖాతాను తయారుచేయండి.

Dr.	వసూళ్ళు-చెల్లింపుల ఖాతా		Cr.
వసూళ్ళు	మొత్తం రూ.	చెల్లింపులు	మొత్తం రూ.
To చందాలు	30,000	By భూమి	60,000
To విరాళాలు	1,00,000	By భవనాలు	80,000
To వారసత్వాలు	20,000	By ఫర్నిచర్	20,000
To ప్రవేశ రుసుము	10,000	By ఆట వస్తువులు	23,500
To జీవిత సభ్యత్వ రుసుము	6,000	By ఆటవస్తువులపై ఖర్చులు	12,000
To ఆటలపై ఆదాయం	34,000	By సాధారణ ఖర్చులు	4,000
To వివిధాలు	10,000	By మ్యాగజైన్లు	4,000
To పాత వార్తాపత్రికల అమ్మకం	1,000	By తేల్చిన నిల్వ	8,000
	2,11,000		2,11,000

Turn Over

అదనపు సమాచారం

1. విరళాలు, వారసత్వాలు, ప్రవేశ రుసుము, జీవిత సభ్యత్వ రుసుమును 50% మూలధనీకరించాలి.
  2. రావలసిన చందాలు రూ. 5,000.
  3. ఆట వస్తువులు మరియు ఫర్నిచరుపై 10% తరుగుదలను ఏర్పాటు చేయండి.
29. కన్సైన్మెంట్ మరియు అమ్మకాల మధ్యగల తేడాలు వివరించండి.

సెక్షన్ - ఎఫ్

(2×5=10)

కింది వాటిలో ఏవేని రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

30. కుమార్ 1 అక్టోబరు 2018 నాడు రూ. 70,000 కు ఒక యంత్రాన్ని కొనుగోలు చేశాడు. స్థిర వాయిదాల పద్ధతి ప్రకారం యంత్రంపై తరుగుదలను 10% ఏర్పాటు చేస్తూ దానిని 31.03.2021 నాడు రూ. 30,000 కు అమ్మి వేశాడు. యంత్రం ఖాతాను తయారు చేయండి.
31. కింది వివరాల నుండి 31.03.2020తో అంతమయ్యే సం||నికి హైదరాబాదు క్లబ్ వారి వసూళ్ళు-చెల్లింపుల ఖాతాను తయారుచేయండి.

	రూ.
ప్రారంభపు నగదు నిల్వ	4,550
చందాలు	18,500
జీతాల చెల్లింపులు	6,800
అద్దె చెల్లింపులు	5,250
పోస్టేజి	1,250
కరెంట్ ఛార్జీలు	750
పెట్టుబడులపై వడ్డీ	950

32. మానవ ఆధారిత (మాన్యువల్) మరియు కంప్యూటరైజ్డ్ అకౌంటింగ్ మధ్య వ్యత్యాసాలను వివరించండి.
33. తరుగుదలకు గల కారణాలు వివరించండి.
34. మూలధన వసూళ్ళు మరియు రాబడి వసూళ్ళు మధ్య గల తేడాలను తెలపండి.
35. కంప్యూటరైజ్డ్ అకౌంటింగ్ యొక్క లక్షణాలను తెలపండి.

కింది వాటిలో ఏవేని ఐదు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

36. తరుగుదల అనగానేమి?
37. లుప్తత అనగానేమి?
38. కన్ సైన్ మెంట్ అనగానేమి?
39. డెల్ క్రెడర్ కమీషన్ అనగానేమి?
40. విరాళాలు అనగానేమి?
41. వారసత్వాలు అనగానేమి?
42. చందాలు అనగానేమి?
43. లబ్ధి నిష్పత్తి అనగానేమి?
44. వ్యాప్తిని అనగానేమి?
45. ఆధిపత్యం అనగానేమి?
46. గుడ్ విల్ అనగానేమి?
47. కృష్ణ మరియు గోవింద్ లు 3:2 నిష్పత్తిలో లాభనష్టాలను పంచుకుంటున్న భాగస్తులు. వారు గోపాల్ కు లాభాలలో $\frac{1}{5}$ వంతు వాటాను ఇస్తూ భాగస్తునిగా చేర్చుకున్నారు. వారి కొత్త లాభనష్టాల నిష్పత్తిని కనుక్కోండి.